

แบบเสนอผลงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพประเภทรายบุคคล(KAIZEN)

(แบบฟอร์ม F-WI-RA-QS-201/03)

สำหรับงานพัฒนาคุณภาพงาน

เลขที่ผลงาน...../.....

วันลงทะเบียน.....

ชื่อ-สกุล นางสาวปริญพร ชัยมงคล เบอร์ติดต่อ 086-586-6456 Email Address pp.pompam.12@gmail.com

หน่วยงาน ห้องคลอด งานการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามารัตติ

ชื่อ-สกุล นางสาวปริญพร ชัยมงคล รหัสบุคคล 019537 (ข้อมูลผู้รับเงินโอนเข้าบัญชีเงินเดือนผ่านรหัสบุคคลกรณีที่ผลงานผ่านเกณฑ์ - กรุณารับให้ครบ)

หมายเหตุ :- ผลงานทุกประเภทที่ส่งประกวดเป็นลิขสิทธิ์ของคณะฯ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

โปรดเขียน (✓) ในช่อง ☒ อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทางWebsite ☐ ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทางWebsite

ชื่อผลงาน...การประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ของทารกแรกเกิด (SGA) ...

1.สภาพปัญหา^{ก่อน}ปรับปรุง

1. สภาพการทำงานเดิม และปัญหาที่พบจากการทำงานพร้อม

สภาพการทำงานเดิม

ภาวะทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ Small for gestational age (SGA) คือทารกที่มีน้ำหนักตัวแรกเกิดน้อยกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 ของอายุครรภ์เป็นกลุ่มที่มีอัตราการเจ็บป่วยและอัตราการตายสูงกว่าทารกแรกเกิดน้ำหนักปกติ เพื่อวางแผนการรักษาดังนี้ การประเมินที่ถูกต้อง โดยวิธีการเดิมทางห้องคลอดจะใช้การจำแนกแค่เพียงน้ำหนักตัวแรกเกิดที่ต่ำกว่า 2,500 กรัม (Low birth weight infant-LBW infant) และอายุครรภ์ต่ำกว่า 37 สัปดาห์เพียงเท่านั้น ซึ่งเกณฑ์ที่กล่าวมาข้างนี้มีข้อจำกัดเนื่องจาก LBW infant อาจเป็นทารกเกิดก่อนกำหนดหรือครบกำหนดหรือหลังกำหนดได้ ปัจจุบันทางกุมารแพทย์จึงมีการจำแนกทารกตามอายุครรภ์ (Gestational age) และมาตรฐานการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ด้วย (Intrauterine growth chart) โดยแยกตามอายุครรภ์และเพศของทารก เพื่อให้การรักษาดูแลตามประเภทของทารกแรกเกิดได้ถูกต้องและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ปัญหาที่พบคือ:

วิธีการประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ของทารกแรกเกิด (SGA) เทียบกับกราฟ Intrauterine growth chart ใช้เวลาในการประเมินนาน เนื่องจากมีการแบ่งกราฟเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง ตารางที่มีความถี่มากอาจทำให้ผู้ประเมินเกิดความสับสนและเสียเวลาในการประเมินซ้ำ ภาพตัวอย่าง Intrauterine growth chart (ดังเอกสารแนบ)

2. ระบุวัตถุประสงค์ในการดำเนินการครั้งนี้

1. เพื่อลดระยะเวลาในการประเมินภาวะ SGA เบื้องต้นก่อนรายงานกุมารแพทย์
2. เพื่อความสะดวกในการทำงานของทีมนักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อการประเมิน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
1.ระยะเวลาในการประเมินภาวะ SGA เบื้องต้นก่อนรายงานกุมารแพทย์	5 นาที
2.อัตราความพึงพอใจของทีมนักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อการประเมิน	95 %

2.กระบวนการปรับปรุง/สภาพ^{หลัง}ปรับปรุง

4.สภาพการทำงานใหม่ /กระบวนการทำงานใหม่ (ตามเอกสารแนบ)

- 1.ขั้นตอนการวางแผน (Plan) : สอบถามปัญหาและวิธีการประเมิน SGA กับทีมพยาบาลและทีมนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวบรวมปัญหา นำปัญหาปรึกษาหัวหน้าเพื่อแก้ปัญหาและออกแบบสื่อที่ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการประเมิน
- 2.ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) : 2.1 หาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ของทารกแรกเกิด (SGA) โดยใช้ Intrauterine growth chart ในการประเมิน
- 2.2 นำข้อมูลที่ได้มาออกแบบจัดทำเป็นสื่อการประเมินที่รวดเร็วและง่ายต่อการประเมิน
- 2.3 นำสื่อการใช้งานมาเสนอหัวหน้าและอาจารย์แพทย์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนใช้งานจริง
- 2.4 แจ้งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงวิธีการใช้สื่อเพื่อประเมินภาวะน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ของทารกแรกเกิด SGA

ตัวอย่างสื่อการใช้

SGA		
*** น้ำหนักตัว < 2,500 กรัม หรือ SGA < 3rd %ile หรือ อายุครรภ์ < 37 สัปดาห์		
อายุครรภ์	น้ำหนักตัว	เปอร์เซ็นต์
36	< 2,500	< 2,500
37	< 2,500	< 2,500
38	< 2,500	< 2,500

ปรับปรุงสื่อการประเมิน ครั้งที่ 2

ปรับปรุงสื่อการประเมิน ครั้งที่ 3

- 3.ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) : ติดตามและประเมินผลการใช้งานทุก 1 เดือนเป็นเวลา 5 เดือน พบว่าระยะเวลาในการประเมินภาวะ SGA เบื้องต้นก่อนรายงานกุมารแพทย์ลดลงจาก 15 เป็น 10 และ 5 นาที และเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในการในการใช้สื่อเพื่อประเมินและรายงานผลคิดเป็น 95 %
- 4.จัดทำมาตรฐาน (Act) : นำมาใช้งานโดยจัดวางสื่อไว้ในห้องทารกแรกเกิด บริเวณเครื่องชั่งน้ำหนักทารกเพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต และเพื่อความรวดเร็วในการประเมิน

3. ผลดำเนินการโครงการ

ผลดำเนินการ (เดือนธันวาคม 2564 ถึง เมษายน 2565)				
ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ก่อน	หลังปรับปรุงครั้งที่ 1	หลังปรับปรุงครั้งที่ 2
1.ระยะเวลาในการประเมินภาวะ SGA เบื้องต้นก่อนรายงานกุมารแพทย์	5 นาที	15 นาที	10 นาที	5 นาที
2. อัตราความพึงพอใจของทีมนักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อการประเมิน	95	50	70	95

4. มาตรฐานการทำงาน (โปรตรนุ)

- ☒ มีมาตรฐานการทำงาน(WI) : ตารางการประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ตามอายุครรภ์ของทารกแรกเกิด (SGA) โดยมีพยาบาลประจำห้องทารกแรกเกิดเป็นผู้ดูแล

5.การขยายผลกิจกรรม (โปรตรนุ)

- ☒ ใช้เฉพาะในหน่วยงานของท่าน
- ☒ ใช้ในหน่วยงานอื่นภายในคณะฯ ขยายการพัฒนาคุณภาพงานไปยังหอผู้ป่วย 6SW , 4SP, 4NEและห้องทารกแรกเกิด อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์

ลงชื่อ.....

(นางสาวปริญพร ชัยมงคล)

ลงชื่อ.....

(นางสาวยิ่งขวัญ อยู่รัตน์)

หัวหน้าห้องคลอด สังกัดงานการพยาบาลสูติ-นรีเวชฯ

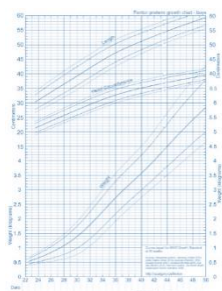
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามารัตติ

ก่อนปรับปรุง

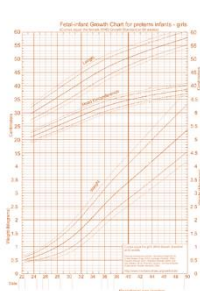
จำแนกทารกที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์โดยใช้แค่เพียงน้ำหนักตัวแรกเกิดที่ต่ำกว่า 2,500 กรัม (Low birth weight infant-LBW infant) และอายุครรภ์ต่ำกว่า 37 สัปดาห์เพียงเท่านั้น

ข้อด้อย: เกณฑ์ที่กล่าวมายังมีข้อจำกัดเนื่องจาก LBW infant อาจเป็นทารกเกิดก่อนกำหนดหรือครบกำหนดหลังกำหนดได้ จำเป็นต้องมีการประเมินทารกที่มีภาวะ SGA เนื่องจากมีวิธีการดูแลที่แตกต่างจากการดูแลทารกปกติ

กระบวนการปรับปรุง

(Intrauterine growth chart – boy)

(Intrauterine growth chart – girl)

การปรับปรุงครั้งที่ 1: นำเอกสาร Intrauterine growth chart มาไว้ที่ห้องเด็ก โดยนิเทศการใช้งานให้ทีมห้องคลอดรับทราบ: ประเมินโดยใช้น้ำหนักของทารกแรกเกิดและอายุครรภ์ของทารกเทียบกับมาตรฐานการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ด้วย Intrauterine growth chart ที่มีการแยกเพศชาย-หญิง

ข้อดี

- สะเอียดและถูกต้องแม่นยำ

ข้อด้อย

- ใช้เวลานานและยากในการประเมินเนื่องจากข้อมูลที่ต้องนำมาใช้ประกอบในการประเมินนอกจากน้ำหนักตัวของทารกแล้วยังต้องมีความยาวลำตัวและความยาวของเส้นรอบศีรษะของทารกแรกเกิดด้วย

- เกิดความสับสนระหว่างกราฟเด็กชายและเด็กหญิง

SGA

*** น้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม หรือ GA < 37 ให้ notify กุมารแพทย์ทุกราย

อายุครรภ์	น้ำหนักที่ 10 % (กรัม)	
	เด็กผู้ชาย	เด็กผู้หญิง
38	< 2,600	< 2,500
39	< 2,800	< 2,600
40	< 3,000	< 2,800

กรณี : เข้าเกณฑ์ SGA ให้ notify กุมารแพทย์เพื่อประเมินให้ครบถ้วน และแยกประเมิน growth chart ตามเพศของทารก

การปรับปรุงครั้งที่ 2 : นำ Intrauterine growth chat มาหาค่าน้ำหนักของทารกแรกเกิดที่อยู่ในเกณฑ์ปกติตามอายุครรภ์และตามเพศของทารกจัดทำเอกสารเพื่อให้ทีมทำงานสามารถประเมินได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

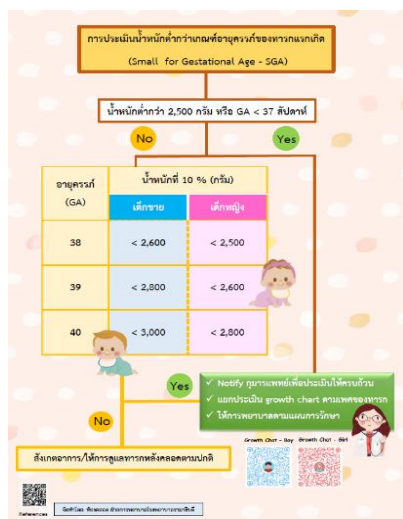
ข้อดี

- ง่ายต่อการประเมิน

- มีความรวดเร็วในการประเมินและรายงานผล

ข้อด้อย

- รูปแบบไม่น่าสนใจ และข้อมูลยังไม่ครบถ้วนยังไม่ครบกระบวนการทำงาน

ปรับปรุงครั้งที่ 3 : ปรับปรุงรูปแบบของสื่อการประเมินครั้งที่ 2

รวบรวมข้อมูลที่เป็นในกระบวนการประเมินเกี่ยวกับทารกแรกเกิดในห้องคลอด ได้แก่ ภาวะ SGA, การประเมินภาวะ Low birth weight infant-LBW infant (น้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม) และภาวะคลอดก่อนกำหนด (อายุครรภ์น้อยกว่า 37 สัปดาห์) เพิ่มเติมผ่าน QR code link เข้า Intrauterine growth chart แยกตามเพศของทารก และแนวทางการดูแลรักษาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และนำสื่อการประเมินไปติดตั้งบริเวณใกล้กับตราชั่งน้ำหนักทารกเพื่อให้สังเกตและประเมินได้รวดเร็วมากขึ้น

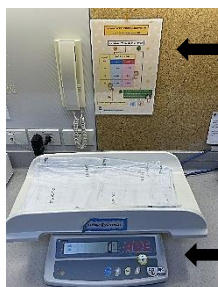
ข้อดี

- ตัวอักษร ภาพประกอบ และสีที่ใช้ชัดเจน สะดุดตา ง่ายต่อการประเมิน

- มีความรวดเร็วในการประเมินและรายงานกุมารแพทย์เพื่อให้มาประเมินให้ครบถ้วน ถูกต้อง และให้การดูแลตามแนวทางการรักษา

- มีข้อมูลสนับสนุน (QR code) ทำให้ไม่เสียเวลาในการหาเอกสารเพื่ออ้างอิงหรือประเมินซ้ำ

- บริเวณที่นำสื่อไปติดตั้งช่วยให้การประเมินรวดเร็วขึ้น สามารถทราบได้ทันทีว่าทารกมีภาวะ SGA หรือไม่

บริเวณที่นำสื่อไปติดตั้ง

ตารางการประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ตามอายุครรภ์ของทารกแรกเกิด(SGA)

ตราชั่งน้ำหนักทารกแรกเกิด

การประเมินน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์อายุครรภ์ของทารกแรกเกิด
(Small for Gestational Age - SGA)

น้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม หรือ GA < 37 สัปดาห์

No

Yes

อายุครรภ์ (GA)	น้ำหนักที่ 10 % (กรัม)	
	เด็กชาย	เด็กหญิง
38	< 2,600	< 2,500
39	< 2,800	< 2,600
40	< 3,000	< 2,800

Yes

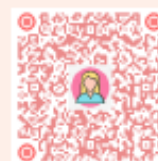
No

- ✓ Notify กุมารแพทย์เพื่อประเมินให้ครบถ้วน
- ✓ แยกประเมิน growth chart ตามเพศของทารก
- ✓ ให้การพยาบาลตามแผนการรักษา

สังเกตอาการ/ให้การดูแลทารกหลังคลอดตามปกติ

Growth Chart - Boy

Growth Chart - Girl

References

จัดทำโดย: ห้องคลอด ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลรามารักษ์